

Descobrim, gaudim i aprenem els colors i molt més a partir del llibre

Propostes de Teresa Gregori i Maria Viu

bromera

Un món de colors per a cada infant

A vegades trobem llibres que ens obrin moltes portes. **De quin color són els besos?** és un d'aquests llibres. De la lectura dels textos i de l'observació de les làmines que el componen, la mestra o el mestre pot extraure una pila de propostes per a gaudir amb l'alumnat. La intenció d'aquest quadern és suggerir les possibles vies d'exploració que ens ofereix el llibre de Rocio Bonilla. **El dossier principal està dedicat a l'expressió artística**, no només des d'un vessant pràctic –descobrir els colors en les diferents formes i textures–, sinó també interpretatiu, fomentant la creativitat i la innovació i trencant amb els estereotips vinculats a determinats colors. Perquè **De quin color són els besos? és, essencialment,**

un cant a la creativitat i a la llibertat dels infants. El llibre ofereix, però, la possibilitat de treballar altres continguts essencials per al desenvolupament de l'infant i la seua relació amb l'entorn, molts dels quals els trobem en el currículum del segon cicle d'Educació Infantil. Al final d'aquest quadern hi ha una sèrie de suggeriments per a treballar aquestes qüestions.

Per a infants de menys edat hi ha publicada una versió simplificada del llibre, amb el mateix títol, però en format de cartó, material que el fa apte per a una manipulació més bàsica sense que es llance a perdre. Les seues dimensions, més reduïdes que les de l'àlbum en cartoné, també en faciliten la manipulació.

© Edicions Bromera

Minimoni és una xiqueta molt espavilada a qui li agrada fer un fum d'activitats però, sobretot, pintar. Un dia, la xiqueta vol pintar un bes, però li sorgeix un dubte: de quin color deu ser? La resposta no pareix gens fàcil, i la menuda comença a repassar els colors i a pensar què signifiquen per a ella, a veure si pot identificar-ne algun amb els besos: el que li agrada d'aquests, el que li recorden... En el procés es planteja preguntes: és el blau el color de la tristesa? Si el cel i la mar són blaus! És el roig de la tomaca dels espaguetis el color de quan estem enfadats?

Claus per a l'assemblea inicial

Abans de presentar el llibre, fem un rogle en què preguntarem quins són els colors que els agraden més. Parlem dels colors i del que signifiquen per a cada un. Els podem ajudar amb preguntes com ara «**Hi ha colors de xiquet i de xiqueta?**», «**És el gris el color de la tristesa?**», «**Què penseu del color roig?**», etc. Les respostes a les preguntes no són unívokes, ja que un color pot representar a la vegada sensacions bones i dolentes, depenent de l'essència de les coses i del nostre estat d'ànim. A vegades trobem respostes a qüestions complexes entre els pinzells i l'expressió artística.

Minimoni és com nosaltres

Les xiquetes i els xiquets volen ser protagonistes, i per això els agrada que els personatges dels contes tinguin alguna semblança amb elles i ells. Minimoni és una xiqueta menuda a qui li encanta pintar, per això podem facilitar-los-en una (vegeu l'annex) perquè li puguin decorar el vestit. Omplim les parets de l'aula amb Minimonis vestides amb roba diversa: d'un color o de molts, de ratlles, de puntets, de quadres...

També podem usar **una foto de cada xiquet i xiqueta** de la classe i apegar-les en l'espai corresponent a la cara. Cada un es decorarà la pròpia bata apegant-hi paperets (per exemple, paper de seda a trossets, a boletes, etc.) i també es poden enganxar a les parets.

Pots baixar-te gratuïtament aquest model des del nostre web: www.bromera.com

L'estima pels llibres

Començarem l'aventura de la lectura del conte explicant què és un **ex-libris i animarem l'alumnat a escriure el nom en els seus llibres**. Aquest gest ajuda a veure el llibre com a part d'una col·lecció personal i a valorar l'exemplar que tenen entre les mans com un objecte de valor del qual cal tindre'n cura.

És per això que a l'inici del llibre hi ha un espai perquè cada lector o lectora pose el seu nom. Escriure el propi nom i reconèixer els grafismes que el conformen és un dels primers passos en el món de la lectoescriptura, l'apassionant etapa d'aprenentatge que té lloc habitualment entre els quatre i els sis anys.

Llegim i pintem

La lectura de *De quin color són els besos?* pot resultar motivadora si tenim uns quants pinzells de colors i un full en blanc per a fer-los servir a mesura que anem explicant la història.

Una vegada narrat el conte, podem posar un full de paper continu a l'aula i dibuixar-hi alguns elements senzills repetits: un sol, una caseta, un peix, un arbre, una flor, un núvol, una estrella... Animem-los a ser creatius, a deixar volar la imaginació i a usar els colors lliurement. Què us semblaria un sol rosa? De segur que el resultat serà un mural fantàstic! Com a banda sonora d'aquesta activitat, us recomanem la cançó *Besos*, d'Albert Bertomeu.

Coneixem els colors

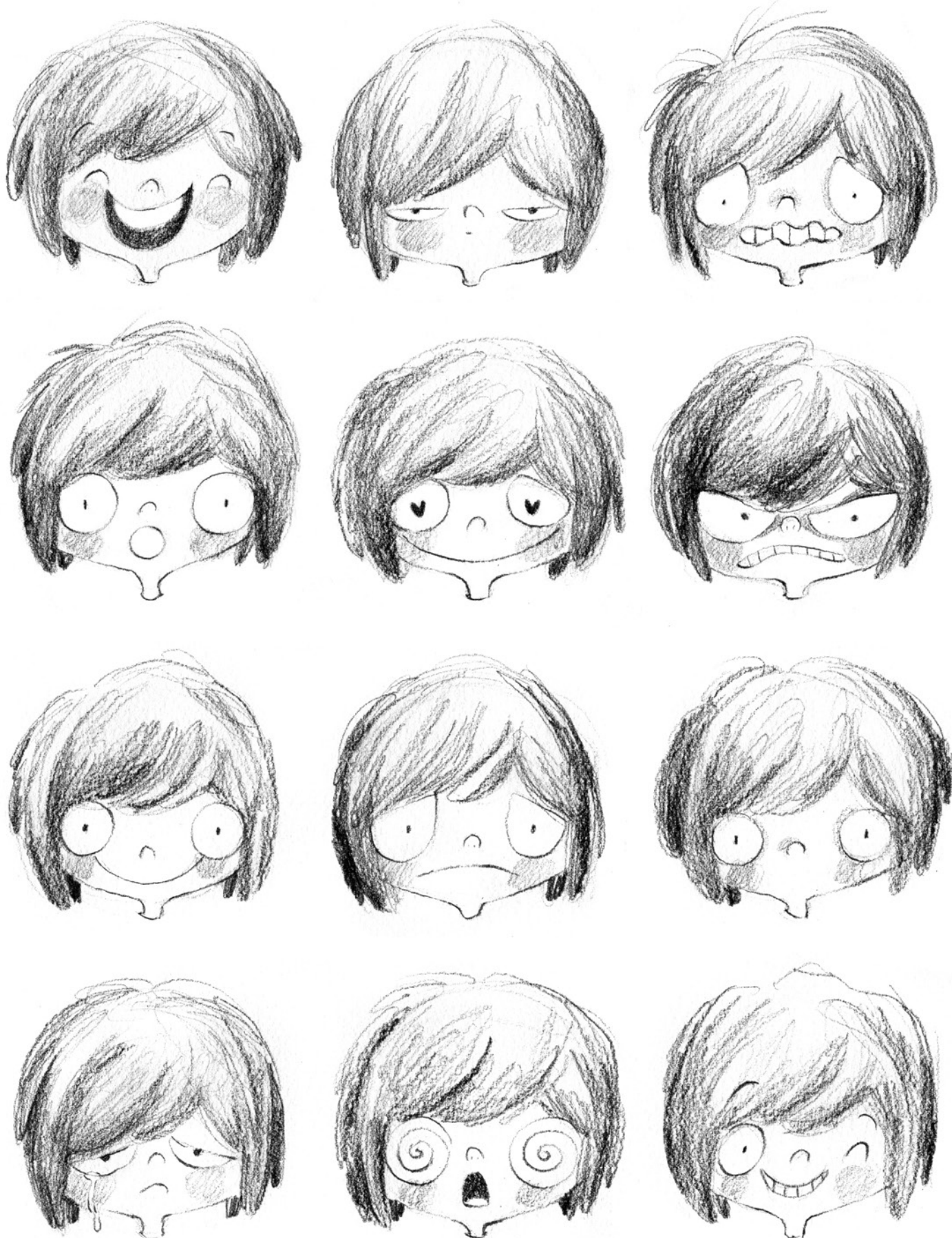
A més del propi nom, els xiquets i les xiquetes reconeixen lletres i comencen a escriure paraules senzilles, entre les quals poden estar els colors, contingut que, a més, forma part del currículum del segon cicle d'Educació Infantil. Des del web www.bromera.com podeu baixar-vos diverses fitxes fotocopiables per a treballar aquest contingut.

A més de les fitxes, us proposem les activitats següents:

- Pinteu pines d'estendre la roba i pals de polo o depressors de fusta de colors. L'alumnat ha d'apegar les pines als palets del mateix color. Aquesta activitat té l'objectiu de discriminar els colors.
- Cada xiquet i xiqueta introduirà la mà en un recipient amb pintura, després d'haver triat el que més li agrada, i estamparà l'empremta en un paper continu. Amb l'ajuda del docent, posarà damunt de l'empremta el seu nom, i davall, el del color utilitzat.
- Durem a l'aula boles de colors i les mesclarem totes en un recipient. A continuació, l'alumnat les separarà per colors en diferents contenidors mentre repeteix el nom del color de cada boleta que deixa.
- Retallarem figures geomètriques senzilles de diversos colors. En un paper continu, escriurem el nom dels colors i l'alumnat anirà apegant les figures en el color corresponent. Aquesta activitat també serveix per a aproximar la geometria als infants.
- Prepararem peces d'algun joc de construcció de diversos colors i fitxes amb torres senzilles en les quals cada fila siga d'un color diferent. Els xiquets i les xiquetes hauran de construir la torre seguint l'esquema de colors que indica la fitxa que li ha tocat.
- Cada dia de la setmana durem una safra plena d'objectes d'un color determinat per tal que l'alumnat els explore mentre repeteix el nom del color.
- La classe es repartirà per equips i designarem un capità o capitana en cada grup que donarà ordres a la resta relacionades amb els colors, per exemple: «Toqueu alguna cosa de color blau», «Agafeu un llapis de color roig», etc. El rol de capità o capitana anirà rodant entre tots els membres de l'equip.
- Imprimirem dos dibuixos iguals però en què canvien de color algunes coses. Es tracta que l'alumnat hi trobe les diferències; en aquest cas, anomenant els colors.
- Podem parlar i experimentar amb colors primaris i com es barregen per a formar-ne d'altres. Per als més menuts sol ser fascinant conèixer que el rosa es fa mesclant un poc de roig amb el blanc, o que el morat ix del blau i el roig, o que el taronja ve del groc i el roig...

Ara que ja coneixem els colors, arriba el moment de trencar motles!

QUE CADA UN BUSQUE EL COLOR QUE MÉS LI AGRADE PER A CADA EMOCIÓ.

Altres qüestions que podem tractar amb l'ajuda de Minimoni

La participació en les tasques de casa

Minimoni és l'encarregada d'arruixar les plantes del balcó. Com ajuda en casa l'alumnat? Projectarem o mostrarem dibuixos de diverses faenes de casa per tal que identifiquen aquelles que ja poden fer sols (tirar coses al fem, arreplegar els joguets, regar les plantes, vestir-se, llavar-se les mans, parar taula...) i aquelles que poden ser perilloses per a la seua edat (anar a comprar, cuinar, cosir...).

L'enuig

Diuen que el roig és el color de quan estàs enfadat, i en el llibre podem veure una sèrie d'expressions de ràbia i enuig. Demanarem a l'alumnat que observe les il·lustracions i elabore hipòtesis sobre quina situació pot fer que la protagonista se senta així i què fan ells i elles quan se senten enfadats. D'aquesta manera, sabran identificar aquesta emoció, que és el primer pas per a aprendre a gestionar-la. A continuació els ensenyarem alguna tècnica de relaxació senzilla, com comptar fins a deu abans de reaccionar negativament, respirar pausadament i profunda, o relaxar totes les parts del cos, començant pel cap i acabant pels peus. Aquesta activitat de relaxació ens servirà, a més, per a repassar les parts del cos.

Les fruites i les verdures

Minimoni diu que les verdures no li agraden. Portarem a l'aula maquetes o joguets de fruites i verdures per tal de manipular-los i conèixer la gran diversitat que hi ha: no passa res si no els agraden totes, però entre tanta varietat de textures, colors i sabors de segur que en troben més d'una que els fa goig. Les anomenarem totes i les classifiquem per colors, mides, gustos personals, segons si es poden menjar crues o no...

El taller dels sabors

El groc és el color de la mel, que és dolça com els besos. Quins altres aliments són dolços? I salats? Per tal de començar a distingir els sabors, podem organitzar un taller a l'aula. En primer lloc, durem un recipient amb sucre i un altre amb sal i deixarem que tasten uns granets de cada un. A continuació, explicarem que generalment els aliments dolços duen sucre, i els salats, sal, i en tastarem alguns: galletes dolces i salades, fruita, formatge... Deixarem que assaborisquen trossets dels aliments i diguen si creuen que són dolços o salats. Per a fer aquesta activitat, és imprescindible conèixer les al·lèrgies i les intoleràncies alimentàries de cada alumne.

Les estacions de l'any

El marró és el color del bosc a la tardor. Imprimirem imatges d'arbres en les distintes estacions per tal d'identificar les característiques de cada estació. A la tardor, les fulles d'alguns arbres es tornen de color marró i cauen; a l'hivern, fa fred i molts arbres estan pelats; a la primavera, la majoria de plantes floreixen, les temperatures comencen a pujar i el dia s'allarga, i a l'estiu, fa calor i tenim les vacances d'escola.

Repartirem un joc retallable de vestir un xiquet o una xiqueta que tinga peces de roba d'estiu i d'hivern: quines peces es posen quan és hivern?, i quan és estiu?

Les mascotes

El marró també és el color de les caques de gos i de la resta de mascotes que pot tindre l'alumnat. Els iniciarem en la cura dels animals mitjançant el joc de les targetes verda i roja. Repartirem a cada xiquet i xiqueta una cartolina de la mida d'una carta de color verd (perquè indiquen les afirmacions verdaderes) i una altra de color roig (perquè assenyalen les afirmacions falses). Els explicarem la rutina de pensament «pense, trie, mostre»: direm una afirmació i l'alumnat es posarà les mans al cap mentre pensa si és veritat o mentida. A continuació, triaran la cartolina verda o la roja i l'alçaran per a mostrar-nos-la. Finalment, ja amb les cartolines damunt de la taula, direm la solució perquè cada xiquet i xiqueta s'autoavalue. Aquests són alguns exemples d'oracions que podeu proposar:

- Les mascotes han de buscar el seu propi aliment.
- Cal donar aigua neta a les mascotes cada dia.
- Hem de portar-les a la consulta veterinària amb regularitat.
- Les mascotes no necessiten ser vacunades.
- Etc.

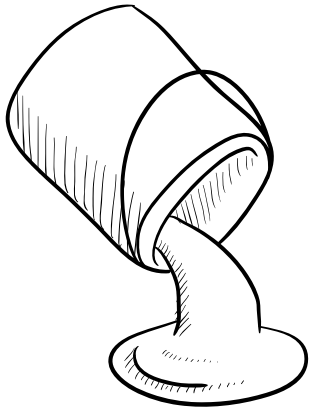
Créixer amb salut

Al final del llibre hi ha un mesurador d'alçada que ens permetrà parlar sobre els hàbits saludables. D'una banda, recordarem la importància de les fruites i les verdures per a la salut: aquest grup d'aliments ha de suposar la meitat del volum de l'alimentació de totes les persones. D'altra banda, cal evitar els productes amb sucre i greixos refinats, que solen ser aquells que estan molt processats: galetes, brioixeria, llepolies, cacau en pols amb sucre, etc. Parlarem de la importància de fer esport i activitats d'oci a l'aire lliure i els demanarem que dibuixen quines coses fan o els agradaria fer d'aquest tipus. Per últim, no hem d'oblidar els hàbits d'higiene: repartirem diverses escenes quotidianes, de les quals han d'encerclar aquelles que siguen correctes (dutxar-se, llavar-se les dents, llavar-se les mans, tossir i esternudar a la part interior del colze, no posar-se les mans a la boca, etc.).

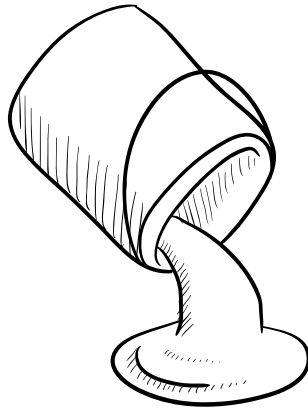
PINTA I RETALLA.

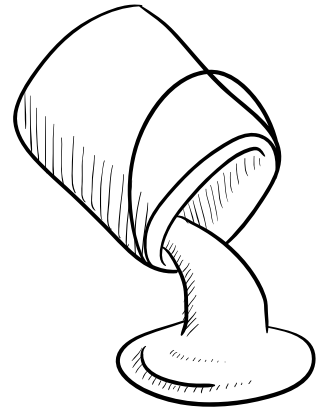
PINTA I ESCRIU.

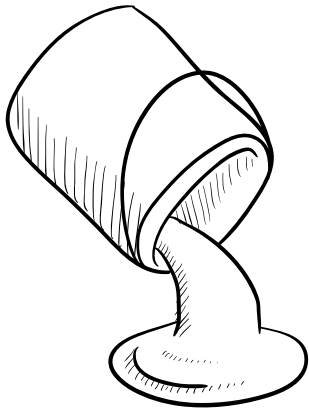
ROIG

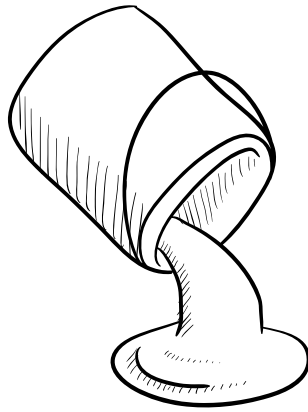
BLAU

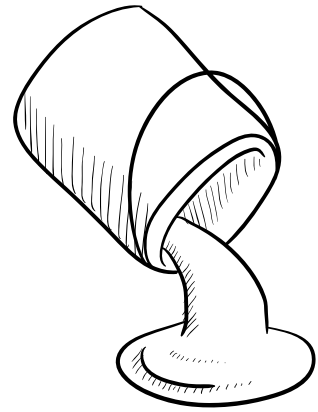
GROC

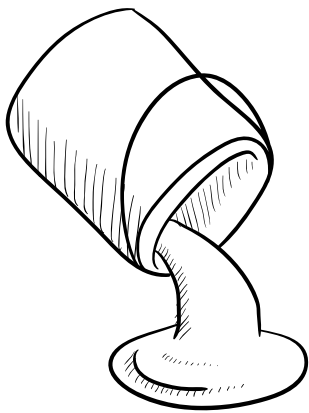
VERD

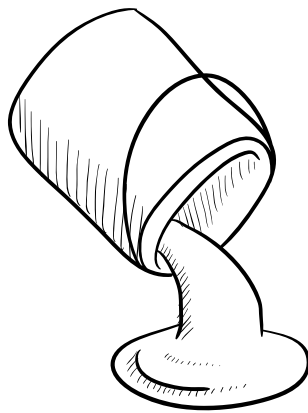
TARONJA

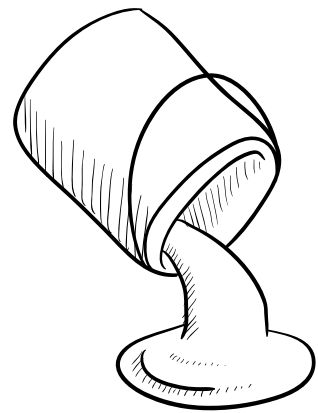
MARRÓ

NEGRE

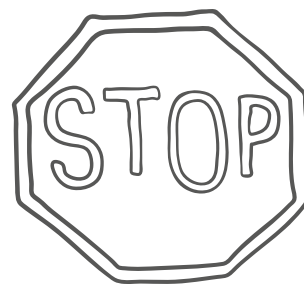
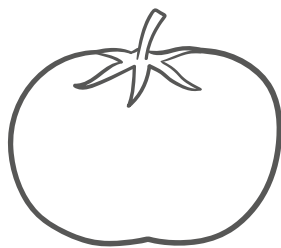
ROSA

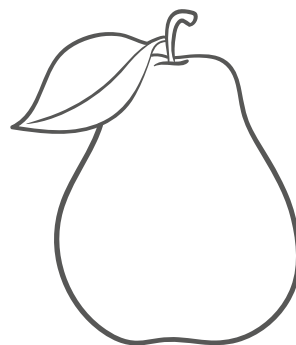
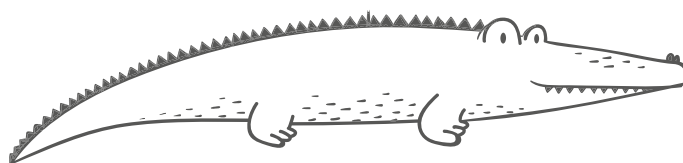
BLANC

PINTA AMB DIVERSOS COLORS.

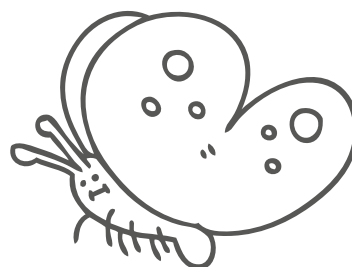
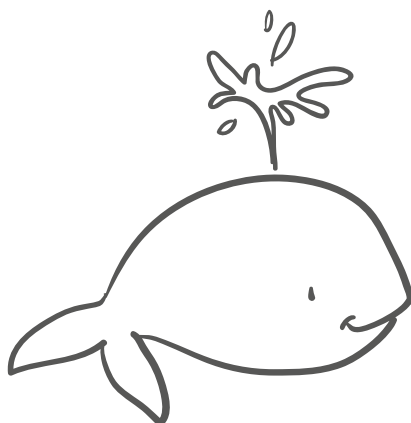
ROIG

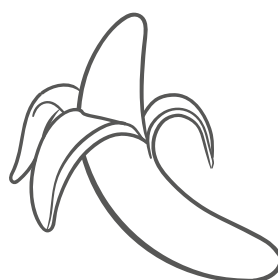
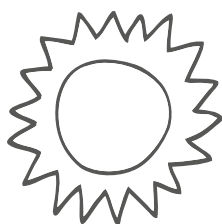
VERD

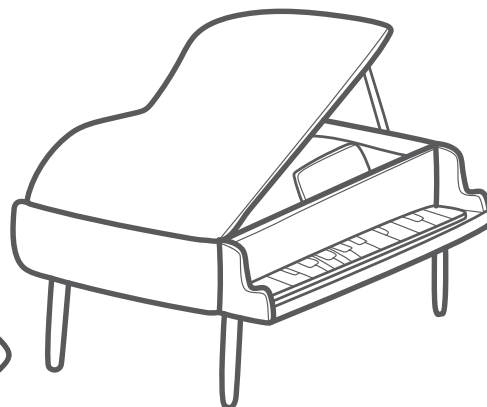
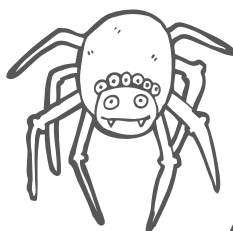
BLAU

GROC

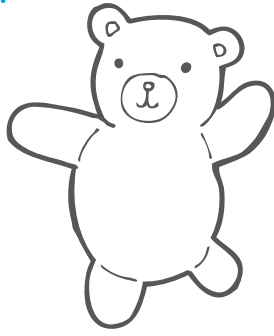

NEGRE

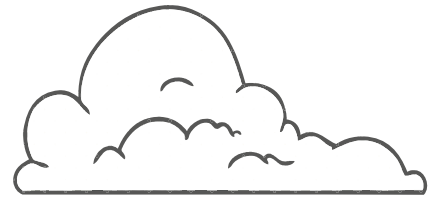
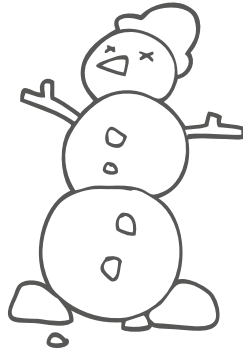

PINTA AMB DIVERSOS COLORS.

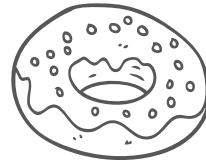
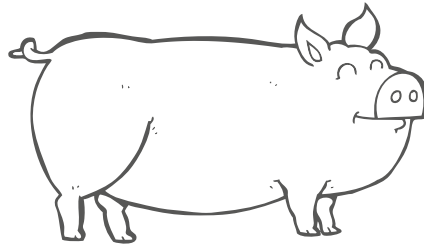
MARRÓ

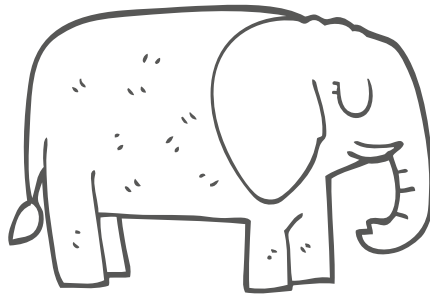
BLANC

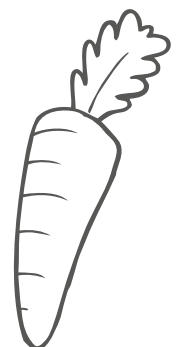
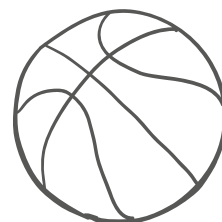
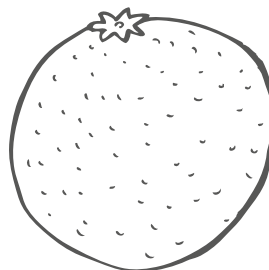
ROSA

GRIS

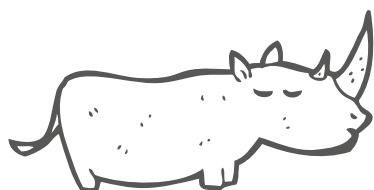
TARONJA

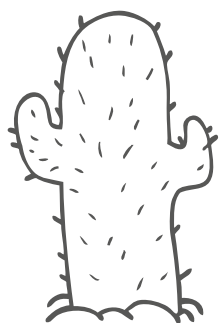
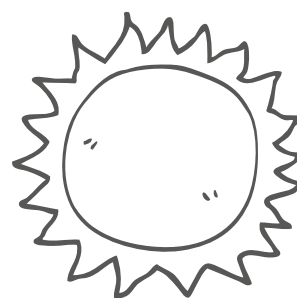
PINTA I RELACIONA.

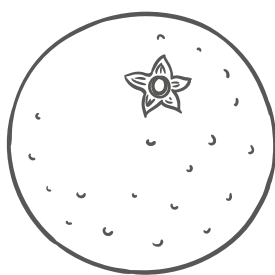
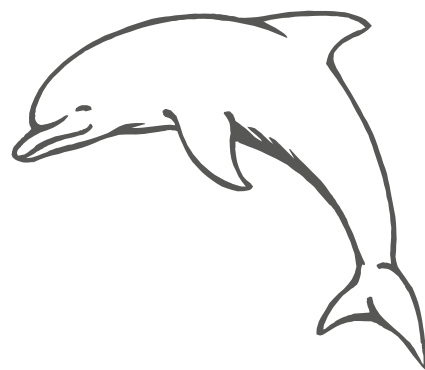
VERD

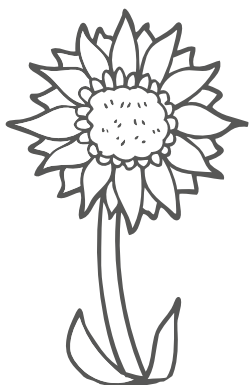
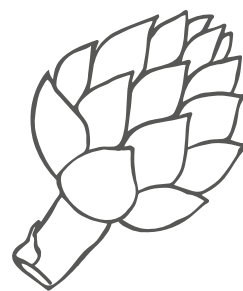
TARONJA

GRIS

GROC

BLAU

